

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่องสุขา สุขใจ สังคมห่วงใย ผู้สูงวัย สุขภาวะดี
(Happy Toilet for Healthy Eldery by Society)
โมเดล ชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง

จัดทำโดย นางทับทิม ปานเกตุ
ตำแหน่ง นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
สังกัด ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตสวนหลวง

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๓๑
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. ชื่อเรื่อง สุขา สุขใจ สังคมห่วงใย ผู้สูงอายุ สุขภาวะดี (Happy Toilet for Healthy Eldery by Society)
โมเดล ชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง

๒. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จากจำนวนประชากรทั้งหมด ๖๔.๕ ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๙.๔ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕ ของประชากรโดยมี ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นปีละประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ คน คาดการณ์ว่า ภายในปี ๒๕๖๘ ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ การเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) จำนวนผู้สูงอายุจะมีประมาณ ๑๔.๔ ล้านคน หรือ เพิ่มขึ้นเกินร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมด กล่าวคือ จะมีผู้สูงอายุ ๑ คน ในประชากรทุกๆ ๕ คน จากแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ ซึ่ง ประกอบด้วย ๖ มาตรการ และมาตรการที่ ๖ คือ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่ อาศัย และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย เนื่องจากผู้สูงอายุนับว่าเป็นวัยที่มีความเสื่อมถอย ของร่างกาย ได้แก่ สายตาพร่ามัวจากภาวะเสื่อมตามวัย หรือการเป็นโรคต้อกระจก การทรงตัวและการ เคลื่อนไหวที่ไม่มั่นคง จากการเป็นโรคเกี่ยวกับกระดูก ข้อกล้ามเนื้อ รวมถึงการรับรู้ของประสาทสัมผัส ต่อความเจ็บ ความร้อน ลดลง สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยภายในของกระบวนการสูงอายุซึ่งไม่สามารถ แก้ไขได้เพียงแต่ชะลอให้ความเสื่อมถอยช้าลงและคงไว้ซึ่งความสามารถในการช่วยเหลือตนเองของ ผู้สูงอายุไว้ให้มากที่สุด

รายงานผลการศึกษา การตรวจร่างกายของผู้สูงอายุไทยในปี ๒๕๕๒ เกี่ยวกับปัญหาการ เจ็บป่วย โดยสำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ ปรากฏว่า มีผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปร้อยละ ๘๕ หรือจำนวนประมาณ ๖ ล้านคน ที่สามารถดูแลตนเองได้ และมีผู้สูงอายุที่นอนติดเตียง ติดบ้าน ต้องพึ่งพิงคนอื่นในการดูแลกว่า ๑ ล้านคน คิดเป็นเกือบร้อยละ ๑๕ โดยมีประมาณ ๙๖๐,๐๐๐ คน ช่วยเหลือตนเองได้บางส่วน อีกประมาณ ๖๓,๐๐๐ คน ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ สำหรับโรคเรื้อรัง ที่พบมากในผู้สูงอายุ คือ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ และโรคข้อเสื่อม นอกจากนี้พบว่าผู้สูงอายุกว่าร้อยละ ๗๐ ที่สายตาไม่ดี มองเห็นไม่ชัดเจน และเกือบครึ่งหนึ่ง มีปัญหา ในการบดเคี้ยวอาหาร เนื่องจากเหลือฟันแท้ในปากไม่ถึง ๒๐ ซี่ จากการที่ร่างกายผู้สูงอายุอยู่ในวัยเสื่อม ทำให้เสี่ยงต่อการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุพิการ และอาจเสียชีวิต ที่สำคัญและน่าเป็นห่วง คือ แนวโน้ม ผู้สูงอายุอยู่คนเดียว หรืออยู่ลำพังมากขึ้น จากร้อยละ ๓.๖ ในปี ๒๕๓๗ เป็นร้อยละ ๗.๖ ในปี ๒๕๕๐ ขณะที่ในแต่ละปี ๑ ใน ๓ ของผู้สูงอายุจะมีประสบการณ์ลื่นล้ม โดยครึ่งหนึ่งลื่นล้มมากกว่า ๑ ครั้ง ร้อยละ ๔๐ ของการลื่นล้มทำให้กระดูกสะโพกหัก ร้อยละ ๒๐ ของการบาดเจ็บเกี่ยวข้องกับการเสียชีวิต การลื่นล้มมักเกิดขึ้นในที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะบริเวณห้องน้ำ/บันได นอกจากนี้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังมีโรค ประจำตัวจึงทำให้การดูแลรักษาซับซ้อนมากขึ้น ขณะอยู่ในโรงพยาบาลจึงเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น แผลกดทับ ปอดบวม ติดเชื้อในระบบต่างๆ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการลื่นล้มเป็นสิ่งที่สามารถป้องกันได้ โดยสาเหตุ หลักของการลื่นล้มในผู้สูงอายุคือ

- ๑) สาเหตุทางกาย จากความเสื่อมของร่างกายและความเจ็บป่วย
- ๒) สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม เช่น พื้นเปียก/ลื่น พื้นผิวขรุขระ ระดับพื้นไม่สม่ำเสมอ แสงสว่างไม่

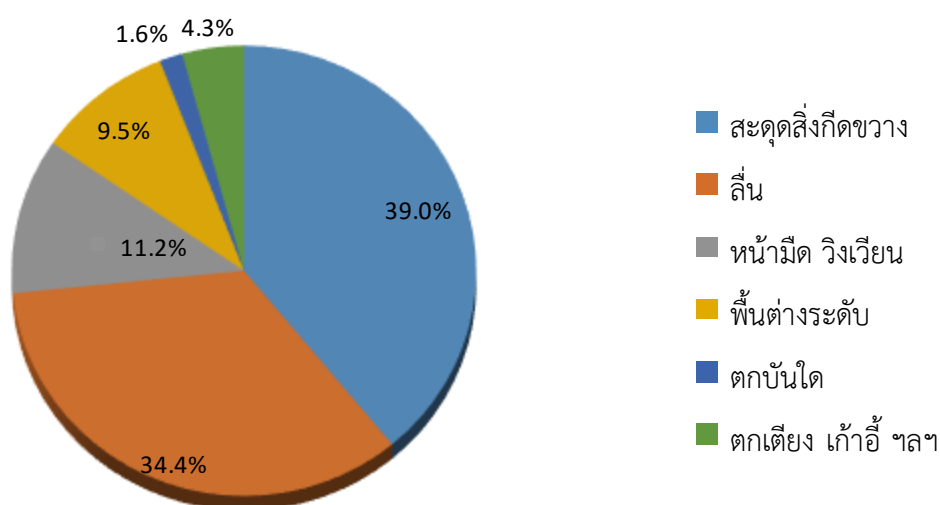
เพียงพอ อุปกรณ์ของใช้ไม่มั่นคงชำรุด ใช้อุปกรณ์ช่วยเดินไม่เหมาะสม ฯลฯ ซึ่งสาเหตุสำคัญของการเกิดอุบัติเหตุในผู้สูงอายุที่สามารถป้องกันได้และควรให้ความสำคัญ คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย รวมทั้งอุปกรณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น ราวจับทางลาด บันได โถสุขภัณฑ์ สวิตช์ไฟฟ้า ปลั๊กไฟฟ้า ลูกบิดประตู มือจับ ประตู กลอนประตู พื้น การใช้สื่ ฯลฯ ซึ่งเราสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมเพื่อการใช้ชีวิตประจำวันที่สะดวกและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ

การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ควรเริ่มตั้งแต่ที่บ้านซึ่งถือว่าเป็นศูนย์รวมที่สำคัญของทุกคนในครอบครัว และผู้สูงอายุใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ที่บ้าน ทั้งนี้การปรับปรุงบ้านนั้นไม่จำเป็นต้องทำการปรับเปลี่ยนทั้งหลัง เนื่องจากพฤติกรรมการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุจะใช้พื้นที่ซ้ำๆ เช่น ห้องนอน ห้องครัว ห้องน้ำ ห้องส้วม ซานหน้าบ้าน เป็นต้น ดังนั้นอาจปรับเปลี่ยนเฉพาะพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้ง่ายและสะดวกต่อการใช้งานของผู้สูงอายุ ที่สำคัญควรปรับปรุงพื้นที่ที่มักเกิดอุบัติเหตุลื่นหกล้มของผู้สูงอายุเป็นประจำ คือ ห้องน้ำและบันได การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุไม่เพียงจะแสดงถึงความเอาใจใส่ต่อผู้สูงอายุในบ้านแล้วยังสามารถนำแนวคิดการจัดสภาพแวดล้อมหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและปลอดภัยไปปรับปรุงในพื้นที่สาธารณะซึ่งมีผู้สูงอายุมาใช้ประโยชน์เป็นจำนวนมาก อาทิ วัด สวนสาธารณะ อาคารอเนกประสงค์ ศูนย์การเรียนรู้ ตลาด สถานที่ราชการ ฯลฯ

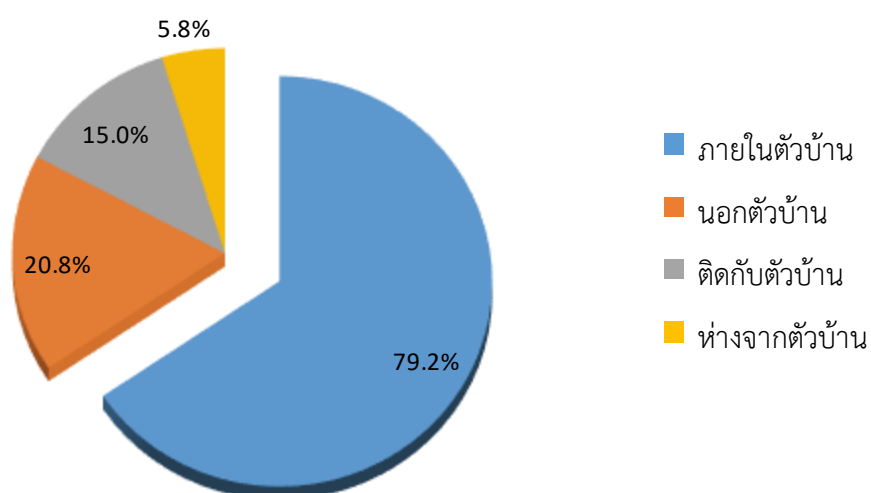
จากการที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ต้องมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ที่บ้านจนถึงชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ลดอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการใช้งาน ลดอุบัติเหตุที่จะทำให้กระดูกหัก และเสี่ยงที่จะเป็นผู้สูงอายุที่ติดเตียง ทำให้ผู้สูงอายุมีความสามารถในการใช้ชีวิตประจำวันด้วยตนเองอย่างปลอดภัยมีความมั่นใจในการเคลื่อนไหว ลดการพึ่งพา รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิต หรือประกอบกิจกรรมทั้งในบ้าน และนอกบ้าน อย่างปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข จึงเห็นความสำคัญของการใช้สุขภัณฑ์แบบนั่งราบ(ชักโครก) แต่ในสภาพปัญหาที่พบในชุมชนหลังวัดปากบ่อเขตสวนหลวงนั้น ได้ลงไปสำรวจสภาพปัญหาของผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องอยู่บ้านตามลำพังเนื่องจาก ลูกหลานต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพ มีอุปสรรคด้านเศรษฐกิจ จึงไม่สามารถจะปรับเปลี่ยนสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) ให้เป็นสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) ได้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจภายในครัวเรือน ซึ่งได้ลงสำรวจข้อมูลผู้สูงอายุที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก ในชุมชนหลังวัดปากบ่อที่ยังใช้สุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) จำนวน ๕ หลังคาเรือน

ซึ่งในพื้นที่เขตสวนหลวง มีองค์กรภาคเอกชน ห้างร้านต่างๆ ที่มีศักยภาพพร้อมที่จะทำ CSR ให้กับองค์กรของตน เพื่อบริการสังคม โดยการประสานการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเข้ามาสนับสนุนการดำเนินการ ปรับเปลี่ยนสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) ให้เป็นสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) จำนวน ๕ หลังคาเรือน ซึ่งเป็นต้นแบบในการดำเนินการ ในชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง ตามหัวข้อเรื่อง สุขา สุขใจ สังคมห่วงใย ผู้สูงวัย สุขภาวะดี (Happy Toilet for Healthy Eldery by Society) โมเดล ชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง

สาเหตุการทกล้มในผู้สูงอายุ

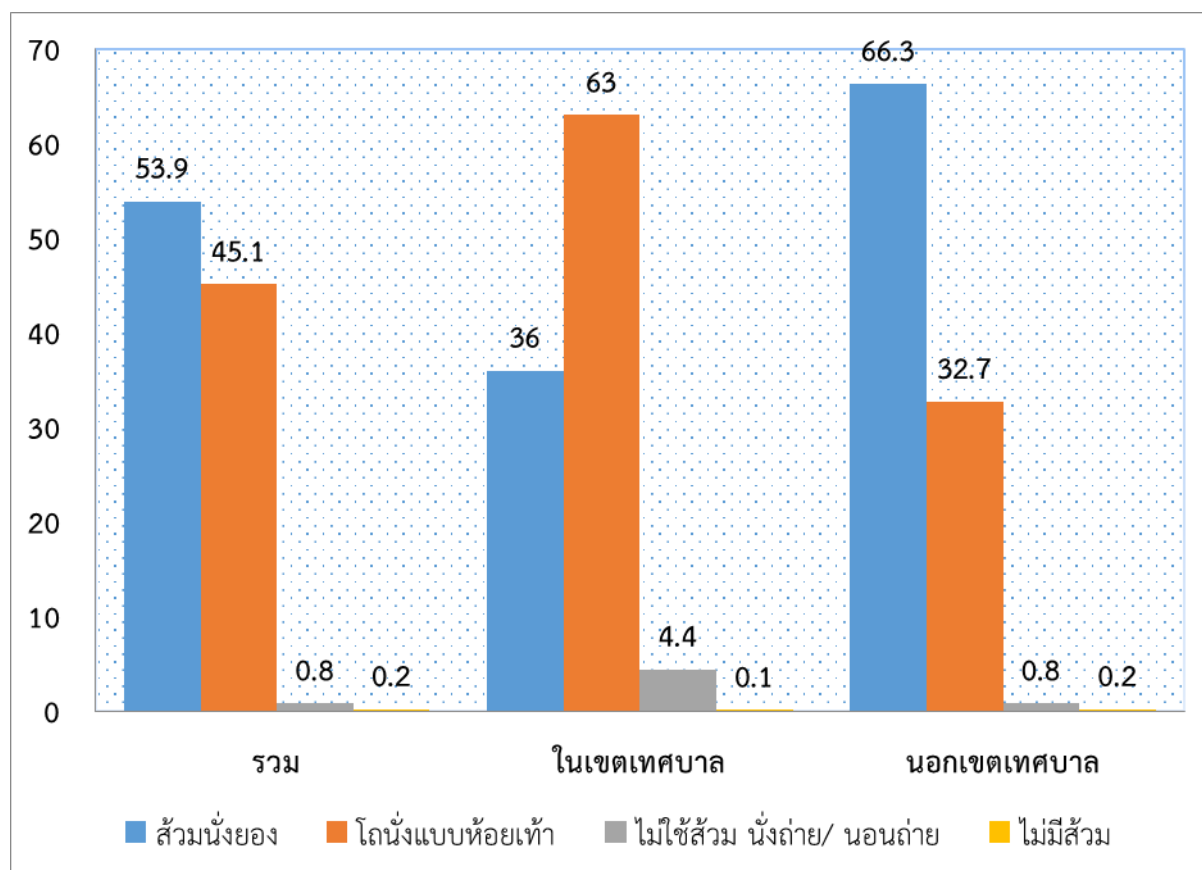

สถานที่ตั้งห้องน้ำ/ห้องส้วม

ลักษณะของห้องน้ำ/ห้องส้วม ที่ใช้ในบ้านผู้สูงอายุ

ชนิดของส้วม

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความสุข และมีความสุขในการขับถ่าย
๒. เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาวะที่ดีขึ้น
๓. เพื่อลดโอกาสการลื่นล้ม และป้องกันอุบัติเหตุลดความเสี่ยงในการเป็นผู้ป่วยติดเตียง

๔. เป้าหมาย

เปลี่ยนโถสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) ให้เป็นโถสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) ให้กับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ในชุมชนหลังวัดปากบ่อ จำนวน ๕ หลังคาเรือน ดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม – กันยายน ๒๕๖๑

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

๑. ใช้ SWOT Analysis

คือ หมายถึงการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร เพื่อวางแผนป้องกันความผิดพลาดและปรับปรุงพัฒนาให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดย SWOT เป็นอักษร ๔ ตัว ที่ย่อมาจากคำที่มีความหมายสำคัญ ดังนี้

S=Strength (จุดแข็ง)

หมายถึง การพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงาน โดยวิเคราะห์จากสิ่งแวดล้อมภายใน ว่ามีส่วนดี ความเข้มแข็ง ความสามารถ ศักยภาพ ส่วนที่ส่งเสริมความสำเร็จซึ่งจะพิจารณาในด้านต่างๆ เช่น การบริหารข้อมูล กำลังคน การเงิน ภาพลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

Weakness (จุดอ่อน)

หมายถึง การพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงาน โดยวิเคราะห์จากสิ่งแวดล้อมภายในว่ามีส่วนเสีย ความอ่อนแอ ข้อด้อยข้อจำกัด ความไม่พร้อมซึ่งพิจารณาในด้านต่างๆ เช่นเดียวกับจุดแข็ง ยกตัวอย่างเช่น บุคลากรที่ไม่มีคุณภาพ งบประมาณที่ได้รับจัดสรร การบริการที่มีความไม่แน่นอน และนโยบายหรือทิศทางที่ไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น

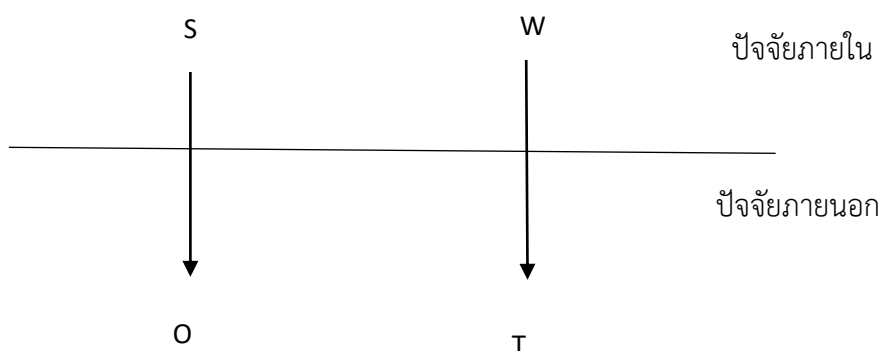
Opportunities (โอกาส)

หมายถึง การศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกกว่าสภาพเป็นเช่นไร เหตุการณ์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดผลต่อองค์กรอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ หรือโอกาสอันดีต่อองค์กร โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ดังนั้นผู้บริหารที่ดีควรแสวงหาโอกาสเสมอ เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นๆ อย่างเต็มที่ แต่ทั้งนี้การแสวงหาโอกาสดังนั้น จะต้องวิเคราะห์จากสิ่งแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

Threats (อุปสรรค)

หมายถึง การศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภัยคุกคามก่อให้เกิดความเสียหาย หรือข้อจำกัดขององค์กร ซึ่งทั้งนี้องค์กรจะต้องพยายามจัดอุปสรรคเหล่านี้ให้หมดไป และปรับกลยุทธ์ ให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคให้ได้มากที่สุด

แผนภูมิแสดงภาพเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยภายในและภายนอก

ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้มีการวิเคราะห์เครื่องมือ ด้วย SWOT Analysis จากปัญหาความยากจน และความเดือนร้อนของผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส ใช้สุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) ภายในชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง เพื่อปรับเปลี่ยนใช้สุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็น สุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการระบุปัญหาที่ควรแก้ไขหรือปรับปรุง หรือใช้จัดทำแผนกลยุทธ์

Strength (จุดแข็ง)

- บุคลากรฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม และฝ่ายโยธา สำนักงานเขตสวนหลวงที่มีความรู้ ความสามารถ
- การมีส่วนร่วมของภาครัฐ และภาคเอกชนในพื้นที่เขตสวนหลวง

Weakness (จุดอ่อน)

- สภาพพื้นที่ภายในบริเวณบ้านคับแคบ ไม่สะดวกต่อการก่อสร้าง
- ผู้รับเหมาอาจปฏิเสธการรับงานปรับเปลี่ยน สุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็น สุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) ในชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง

Opportunity (โอกาส)

- เป็นไปตามนโยบายของกรุงเทพมหานครด้านที่ ๓ มหานครสำหรับทุกคน มาตรการที่ ๒ ก่อสร้างปรับปรุงสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุและผู้พิการ

Threat (ภัยคุกคาม)

- ผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส และอยู่ในภาวะยากลำบากในชุมชน เข้าถึงการใช้อยู่อาศัยแบบนั่งราบ (ชักโครก) ได้ยากเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจในครัวเรือน
- ผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส และอยู่ในภาวะลำบากในชุมชน มักจะลี้ภัย และเกิดอุบัติเหตุในการใช้สุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด)

จากการวิเคราะห์จุดอ่อน เห็นโอกาสในการปรับเปลี่ยนสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็นสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) เพื่อลดความเสี่ยงในการลื่นล้ม และเกิดอุบัติเหตุในห้องน้ำ ซึ่งจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ

๒. PDCA cycle

คือ วงจรการบริหารงานคุณภาพ ประกอบด้วย

Plan (วางแผน)

หมายถึง การวางแผนดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงการกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อาจประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ หรือผู้ดำเนินการและกำหนดงบประมาณที่ใช้ การเขียนแผนดังกล่าวอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของลักษณะ การดำเนินงาน การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่างๆที่เกิดขึ้นได้

Do (ปฏิบัติตามแผน)

หมายถึง การดำเนินการตามแผน อาจประกอบด้วย มีโครงสร้างรองรับ การดำเนินการ (เช่น คณะกรรมการหรือ หน่วยงาน) มีวิธีการ ดำเนินการ และมีผลการดำเนินการ

Check (ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน)

หมายถึง การประเมินแผน อาจประกอบด้วย การประเมินโครงสร้างที่รองรับ การดำเนินการ การประเมินขั้นตอนการดำเนินการ และการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนที่ได้ตั้งไว้ โดยการประเมินดังกล่าวสามารถ ทำได้เอง โดยคณะกรรมการที่รับผิดชอบแผนการดำเนินงานนั้นๆ ซึ่งเป็นลักษณะของการประเมินตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการ อีกชุดมาประเมินแผน หรือไม่จำเป็นต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมินนั้น ที่ยุ่งยากซับซ้อน

Act

หมายถึง การนำผลการประเมินมาพัฒนาแผน อาจประกอบด้วย การนำผลการ ประเมินมา วิเคราะห์ว่ามีโครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใดที่ควร ปรับปรุงหรือพัฒนาสิ่งที่ติดอยู่แล้ว ให้ดียิ่งขึ้นไปอีก และสังเคราะห์รูปแบบ การดำเนินการใหม่ที่เหมาะสม สำหรับการดำเนินการ ในปีต่อไป

จากแนวคิด PDCA cycle นำมาประยุกต์ใช้ในการประสานงานการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ และภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อปรับเปลี่ยนสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็น สุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) ในชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง จำนวน ๕ หลังคาเรือน ดังนี้

Plan

- มีการจัดตั้งคณะทำงานจากภาครัฐ และภาคเอกชนในพื้นที่เขตสวนหลวง
- เชิญประชุมเพื่อกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน
- ดำเนินงานตามขั้นตอนการปรับเปลี่ยนสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็น สุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) ในชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง จำนวน ๕ หลังคาเรือน

Check

- ตรวจสอบผลการดำเนินงาน ค้นหาปัญหา และแนวทางแก้ไขในระหว่างดำเนินการ เพื่อให้ขั้นตอนการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

Act

- ประชุมค้นหาปัญหาในการดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไขปัญหาให้เป็นไปตามแผนการ และประสบผลสำเร็จตามขั้นตอนการดำเนินงาน

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ขอบเขตการดำเนินการ

ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะลำบาก และยากจนในชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง จำนวน ๕ หลังคาเรือน

วิธีการดำเนินการ

๑. เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติจากผู้อำนวยการเขตสวนหลวง
๒. ประสานการมีส่วนร่วมภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อจัดทำ CSR ขององค์กรในการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ
๓. แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อปรับเปลี่ยนโภชนาการแบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็น โภชนาการแบบนั่งราบ (ชักโครก)
๔. เยี่ยมบ้าน สัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่มีภาวะยากลำบากในชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง
๕. สรุปรวข้อมูล สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมด้านการใช้สุขาของผู้สูงอายุ ในชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง
 - ๕.๑ สรุปรวข้อมูลจากการสำรวจ
 - ๕.๒ คัดเลือกผู้สูงอายุที่จะปรับเปลี่ยนโภชนาการแบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็น โภชนาการแบบนั่งราบ (ชักโครก) จำนวน ๕ หลังคาเรือน
 - ๕.๓ ประสานฝ่ายโยธาประเมินราคา
๖. ดำเนินการปรับเปลี่ยนโภชนาการแบบนั่งยอง(ส้วมราด) เป็น โภชนาการแบบนั่งราบ(ชักโครก) ตามขั้นตอนดังนี้
 - ๖.๑ สำรวจสถานที่ติดตั้งโภชนาการแบบนั่งยอง (ส้วมราด)
 - ๖.๒ เปลี่ยนโภชนาการแบบนั่งยอง (ส้วมราด) ออก
 - ๖.๓ ปรับพื้นที่สำหรับติดตั้งโภชนาการแบบนั่งราบ (ชักโครก)
 - ๖.๔ ติดตั้งโภชนาการแบบนั่งราบ (ชักโครก)
๗. สรุป ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ

แผนการดำเนินงานเรื่องสุขา สุขใจ สังคมห่วงใย ผู้สูงวัย สุขภาวะดี (Happy Toilet for Healthy Eldery by Society) โมเดล ชุมชนหลังวัดปากบ่อ เขตสวนหลวง

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาการดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑							
		ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติ	ทัพบิม		↔						
๒. ประสานการมีส่วนร่วมภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อจัดทำ CSR ขององค์กร	ทัพบิม		↔						
๓. แต่งตั้งคณะทำงาน	ทัพบิม			↔					
๔. เยี่ยมบ้าน สัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่มีภาวะยากลำบาก	ทัพบิม			↔					
๕. สำรวจข้อมูลสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมด้านการใช้สุขาของผู้สูงอายุ	ทัพบิม			↔					
๖. ดำเนินการปรับเปลี่ยนโถสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง(ส้วมราด) เป็น โถสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก)	ทัพบิม					↔			
๗. สรุป ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ	ทัพบิม								↔

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

มีนาคม – กันยายน ๒๕๖๑

๘. งบประมาณ

ค่าติดตั้งอุปกรณ์โถสุขภัณฑ์ และค่าแรง จำนวน ๕ ห้องๆละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท จากภาคเอกชน ร้านวัสดุก่อสร้างในพื้นที่ สโมสรโรตารีสวนหลวง (RCC) และมูลนิธิวัดปากบ่อ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output)

ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ในชุมชนหลังวัดปากบ่อ ได้รับการปรับเปลี่ยนโถสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็น โถสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) จำนวน ๕ หลังคาเรือน

๙.๒ ระดับผลลัพธ์ (Outcome)

๙.๒.๑ ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก มีความสะดวกสบายในการใช้สุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) และมีความสุขในการขับถ่าย

๙.๒.๒ ผู้สูงอายุผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก มีสุขภาวะที่ดีขึ้น

๙.๒.๓ ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก เกิดอุบัติเหตุ และการลื่นล้มในห้องน้ำลดลง

๙.๓ วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและการประเมินผล(สำเร็จ)

จัดทำแบบประเมิน และสำรวจความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่มีภาวะยากลำบาก ที่ได้รับความช่วยเหลือ จำนวน ๕ ราย

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ ระดับชุมชน ดำเนินการปรับเปลี่ยนโถสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็น โถสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) ให้กับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ครบ ๑๐ หลังคาเรือน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๐.๒ ระดับเขต ขยายผลการดำเนินงานปรับเปลี่ยนโถสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง (ส้วมราด) เป็น โถสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) ให้ครอบคลุมในชุมชนพื้นที่ เขตสวนหลวง ทั้ง ๔๕ ชุมชน ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๑๐.๓ ระดับกรุงเทพมหานคร นำเสนอนโยบาย สุขา สุขใจ สังคมห่วงใย ผู้สูงวัย สุขภาวะดี (Happy Toilet for Healthy Eldery by Society) ต่อผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เพื่อจัดทำ MOU กับภาคเอกชน และดำเนินการปรับเปลี่ยนโถสุขภัณฑ์แบบนั่งยอง(ส้วมราด) เป็น โถสุขภัณฑ์แบบนั่งราบ (ชักโครก) ให้ครอบคลุม ๕๐ เขต ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐